Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

11. června 2020*

„Řízení o předběžné otázce – Justiční spolupráce v trestních věcech – Rámcové rozhodnutí 2004/757/SVV – Minimální ustanovení týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami – Článek 2 odst. 1 písm. c) – Článek 4 odst. 2 písm. a) – Pojem ‚velké množství drog' – Listina základních práv Evropské unie – Rovné zacházení – Články 20 a 21 – Zásada zákonnosti trestných činů a trestů – Článek 49"

Ve věci C-634/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Sądu Rejonowého w Słupsku (okresní soud ve Słupsku, Polsko) ze dne 20. června 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 11. října 2018, v trestním řízení proti

JI,

za účasti:

Prokuratury Rejonowé w Słupsku,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení J.-C. Bonichot, předseda senátu, R. Silva de Lapuerta (zpravodajka), místopředsedkyně Soudního dvora, M. Safjan, L. Bay Larsen a C. Toader, soudci,

generální advokátka: E. Sharpston,

vedoucí soudní kanceláře: M. Aleksejev, vedoucí oddělení,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 2. října 2019,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Prokuraturu Rejonowou w Słupsku P. Nierebińskim, K. Nowickim a A. Klawitter,

– za polskou vládu B. Majczynou, J. Sawickou a S. Żyrek, jako zmocněnci,

– za českou vládu M. Smolkem, J. Vláčilem a A. Kasalickou, jako zmocněnci,

– za španělskou vládu původně M. J. García-Valdecasas Dorrego, jako zmocněnkyní, poté M. J. Ruiz Sánchez, jako zmocněnkyní,

– za nizozemskou vládu M. Bulterman a J. Langerem, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: polština.

– za švédskou vládu H. Eklinder, A. Falk, C. Meyer-Seitz, H. Shev a J. Lundberg, jako zmocněnkyněmi,

– za Evropskou komisi A. Szmytkowskou a S. Grünheid, jako zmocněnkyněmi,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 22. ledna 2020,

vydává tento

Rozsudek

1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 4 odst. 2 písm. a) rámcového rozhodnutí Rady 2004/757/SVV ze dne 25. října 2004, kterým se stanoví minimální ustanovení týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami (Úř. věst. 2004, L 335, s. 8), ve spojení s čl. 2 odst. 1 písm. c) tohoto rámcového rozhodnutí, jakož i článků 20, 21 a 49 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“).

2 Tato žádost byla předložena v rámci trestního řízení vedeného proti JI pro nelegální držení značného množství omamných a psychotropních látek.

Právní rámec

Unijní právo

3 Body 3 a 4 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2004/757 znějí:

„(3) Je nezbytné přijmout minimální pravidla týkající se znaků skutkových podstat trestných činů nedovoleného obchodu s drogami a prekurzory, jež by na úrovni Unie umožnily [umožnila] společný přístup k boji proti takovému nedovolenému obchodu.

(4) V souladu se zásadou subsidiarity by se akce Evropské unie měla soustředit na nejzávažnější typy trestných činů souvisejících s drogami. Vynětí určitých druhů jednání, která se vztahují k osobní spotřebě, z oblasti působnosti tohoto rámcového rozhodnutí, nepředstavuje pokyn Rady [Evropské unie], jak by členské státy měly podobné případy ve svém vnitrostátním právu řešit.“

4 Článek 2 tohoto rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Trestné činy související s nedovoleným obchodem s drogami a prekursory“, stanoví:

„1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby dále uvedené úmyslné jednání, je-li protiprávní, bylo trestné:

a) výroba, zhotovování, extrahování, příprava, nabízení, nabízení za účelem prodeje, šíření, prodej, dodávání za jakýchkoliv podmínek, překupnictví, zasílání, tranzitní přeprava, převážení, dovoz nebo vývoz drog;

[…]

c) držení nebo nákup drog za účelem některý[c]h činností uvedených pod písmenem a);

[…]

2. Jednání uvedené v odstavci 1 nespadá do oblasti působnosti tohoto rámcového rozhodnutí, pokud se ho pachatelé dopustí výhradně pro svou vlastní spotřebu, jak je vymezena vnitrostátními právními předpisy.“

5 Článek 4 uvedeného rámcového rozhodnutí, nadepsaný „Sankce“, stanoví:

„1. Každý členský stát přijme opatření nezbytná k zajištění toho, aby za trestné činy uvedené v článcích 2 a 3 bylo možné uložit účinné, přiměřené a odrazující tresty.

Každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby se na trestné činy uvedené v článku 2 vztahovaly tresty odnětí svobody v horní hranici [s horní hranicí] trestní sazby nejméně 1 až 3 roky.

2. Každý členský stát přijme nezbytná opatření, aby se na trestné činy uvedené v čl. 2 odst. 1 písm. a), b) a c) vztahovaly tresty odnětí svobody v horní hranici [s horní hranicí] trestní sazby nejméně 5 až 10 let za těchto okolností:

a) u trestného činu se jedná o velké množství drog;

[…]“

Polské právo

6 Podle čl. 62 odst. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (zákon o boji proti drogové závislosti) ze dne 29. července 2005 (Dz. U. z roku 2005, č. 179, pol. 1485) lze za držení omamných nebo psychotropních látek uložit trest odnětí svobody v délce trvání až tři roky.

7 Podle čl. 62 odst. 2 zákona o boji proti drogové závislosti platí, že pokud se u držení omamných nebo psychotropních látek jedná o značné množství omamných nebo psychotropních látek, bude pachatel potrestán odnětím svobody v délce trvání jednoho roku až deseti let.

Původní řízení a předběžné otázky

8 Prokuratura Rejonowa w Słupsku (okresní státní zastupitelství ve Słupsku, Polsko) zahájila před předkládajícím soudem, Sądem Rejonowym w Słupsku (okresní soud ve Słupsku, Polsko), trestní řízení proti JI mimo jiné pro skutky spočívající v tom, že dne 7. listopadu 2016 držel značné množství psychotropních a omamných látek, a naplňující skutkovou podstatu trestného činu podle čl. 62 odst. 2 zákona o boji proti drogové závislosti.

9 Z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že JI držel tyto látky pro svou vlastní spotřebu.

10 Předkládající soud poukazuje na to, že rámcové rozhodnutí 2004/757 nedefinuje pojem „velké množství drog“ ve smyslu čl. 4 odst. 2 písm. a).

11 Uvádí, že zákon o boji proti drogové závislosti provádí rámcové rozhodnutí 2004/757 mimo jiné v čl. 62 odst. 2, který stanoví, že za držení značného množství omamných nebo psychotropních lze uložit trest odnětí svobody v délce trvání jednoho roku až deseti let.

12 Předkládající soud nicméně poznamenává, že ani toto ustanovení nedefinuje pojem „značné množství omamných nebo psychotropních látek“, který odpovídá provedení pojmu „velké množství drog“ použitého v čl. 4 odst. 2 písm. a) rámcového rozhodnutí 2004/757 do vnitrostátního práva. Upřesňuje, že vnitrostátní judikatura vytyčila určitá kritéria k určení, zda dané množství omamných nebo

psychotropních látek držené pachatelem trestného činu spadá pod pojem použitý v čl. 62 odst. 2 zákona o boji proti drogové závislosti. Tento pojem ovšem zůstává neurčitý a vnitrostátní soudy jej vykládají případ od případu.

13 Podle předkládajícího soudu z toho vyplývá, že s osobami, které drží srovnatelné množství omamných nebo psychotropních látek, může být zacházeno odlišně podle toho, k jakému výkladu se přikloní soud, jenž danou věc projednává, což může vést k porušení zásady rovnosti před zákonem. Zdůrazňuje také, že pokud rámcové rozhodnutí 2004/757 nedefinuje pojem „velké množství drog“ ve smyslu svého čl. 4 odst. 2 písm. a), zachovávají si členské státy při provádění tohoto pojmu značný prostor pro uvážení, což může vést k tomu, že s občany Evropské unie bude zacházeno odlišně podle toho, ve kterém členském státě spáchají trestný čin.

14 Kromě toho má předkládající soud pochybnosti o souladu čl. 62 odst. 2 zákona o boji proti drogové závislosti se zásadou zákonnosti trestných činů a trestů zakotvenou v článku 7 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, podepsané v Římě dne 4. listopadu 1950 (dále jen „EÚLP“).

15 Za těchto okolností se Sąd Rejonowy w Słupsku (okresní soud ve Słupsku) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí být norma unijního práva obsažená v čl. 4 odst. 2 písm. a) ve spojení s čl. 2 odst. 1 písm. c) [rámcového rozhodnutí 2004/757] vykládána v tom smyslu, že toto ustanovení nebrání tomu, aby byl pojem ‚značné množství drog‘ vykládán případ od případu v rámci individuálního posouzení vnitrostátního soudu, a že toto posouzení nevyžaduje uplatnění žádného objektivního kritéria, zejména nevyžaduje zjištění, že pachatel drží drogy za účelem jednání uvedených v čl. 4 odst. 2 písm. a) tohoto rámcového rozhodnutí, tedy za účelem výroby, nabízení, nabízení za účelem prodeje, šíření, překupnictví či dodávání za jakýchkoliv podmínek?

2) Jsou prostředky soudní ochrany, které jsou nezbytné k zajištění efektivity a účinnosti norem unijního práva obsažených v rámcovém rozhodnutí 2004/757[…], a to zejména v čl. 4 odst. 2 písm. a) ve spojení s čl. 2 odst. 1 písm. c) tohoto rámcového rozhodnutí, s ohledem na to, že [zákon o boji proti drogové závislosti] neobsahuje přesnou definici pojmu ‚značné množství drog‘ a ponechává tento výklad na uvážení soudního kolegia rozhodujícího v konkrétním případě v rámci jeho pravomoci soudního přezkumu, dostatečné k tomu, aby byla polským občanům poskytnuta účinná ochrana vyplývající z norem unijního práva, kterými se stanoví minimální ustanovení týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a trestů v oblasti nedovoleného obchodu s drogami?

3) Je vnitrostátní právní norma obsažená v čl. 62 odst. 2 zákona o boji proti drogové závislosti slučitelná s unijním právem, a to zejména [s normou] obsaženou v čl. 4 odst. 2 písm. a) ve spojení s čl. 2 odst. 1 písm. c) rámcového rozhodnutí 2004/757[…], a pokud ano, brání norma unijního práva, která stanoví, že osoba, jež spáchala trestný čin spočívající v držení velkého množství drog za účelem jednání uvedených v čl. 2 odst. 1) písm. c) rámcového rozhodnutí 2004/757[…], bude potrestána přísnějším trestem, výkladu pojmu ‚značné množství psychotropních a omamných látek‘ provedenému polskými vnitrostátními soudy?

4) Je se zásadami rovnosti a nediskriminace (článek 14 [EÚLP] a články 20 a 21 [Listiny] ve spojení s čl. 6 odst. 1 SEU) v rozporu čl. 62 odst. 2 zákona o boji proti drogové závislosti, který stanovuje přísnější trestní odpovědnost za trestný čin držení značného množství psychotropních a omamných látek, jak je tento pojem vykládán polskými vnitrostátními soudy?“

K pravomoci Soudního dvora

16 Okresní státní zastupitelství ve Słupsku zaprvé zpochybňuje pravomoc Soudního dvora rozhodovat o projednávané žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, protože předkládající soud prostřednictvím předběžných otázek nežádá Soudní dvůr o výklad unijního práva, nýbrž o výklad ustanovení vnitrostátního práva, konkrétně čl. 62 odst. 2 zákona o boji proti drogové závislosti, a o posouzení slučitelnosti tohoto ustanovení s rámcovým rozhodnutím 2004/757.

17 V této souvislosti je třeba konstatovat, že předkládající soud prostřednictvím některých z položených otázek žádá Soudní dvůr, aby rozhodl o slučitelnosti čl. 62 odst. 2 zákona o boji proti drogové závislosti s unijním právem.

18 Nicméně platí, že i když Soudnímu dvoru nepřísluší, aby v rámci řízení podle článku 267 SFEU posuzoval slučitelnost vnitrostátní právní úpravy s unijním právem ani aby vykládal vnitrostátní právní a správní předpisy, má pravomoc poskytnout předkládajícímu soudu všechny prvky výkladu vztahující se k unijnímu právu, které předkládajícímu soudu umožní posoudit takovou slučitelnost pro účely rozhodnutí ve věci, jež mu byla předložena (rozsudek ze dne 18. září 2019, VIPA, C-222/18, EU:C:2019:751, bod 28 a citovaná judikatura).

19 Je tedy na Soudním dvoru, aby v projednávané věci omezil své zkoumání na ustanovení unijního práva, která vyloží tak, že to bude předkládajícímu soudu, které je příslušný k posouzení slučitelnosti vnitrostátních právních ustanovení s unijním právem, užitečné při rozhodování jím projednávaného sporu (rozsudek ze dne 26. července 2017, Europa Way a Persidera, C-560/15, EU:C:2017:593, bod 36).

20 Vzhledem ke znění předběžných otázek a odůvodnění předkládacího rozhodnutí je tedy třeba tyto otázky chápat tak, že se týkají výkladu čl. 2 odst. 1 písm. c) a čl. 4 odst. 2 písm. a) rámcového rozhodnutí 2004/757, jakož i článků 20, 21 a 49 Listiny, takže námitku nedostatku pravomoci vznesenou okresním státním zastupitelstvím ve Słupsku je třeba zamítnout.

21 Zadruhé jsou okresní státní zastupitelství ve Słupsku, polská, španělská a švédská vláda, jakož i Evropská komise toho názoru, že na položené otázky není důvodné odpovídat, protože stávající situace JI nespadá do oblasti působnosti rámcového rozhodnutí 2004/757. Podle nich z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že JI je stíhán výhradně pro držení drog pro svou vlastní spotřebu, které je podle čl. 2 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2004/757 jednáním, jež nespadá do oblasti působnosti tohoto rámcového rozhodnutí.

22 V této souvislosti je třeba připomenout, že podle čl. 2 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2004/757, je držení drog výhradně pro svou vlastní spotřebu, jak je vymezena vnitrostátními právními předpisy, vyňato z oblasti působnosti tohoto rámcového rozhodnutí.

23 V projednávané věci z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že JI je stíhán pro skutky spočívající v držení značného množství psychotropních a omamných látek a naplňující skutkovou podstatu trestného činu podle čl. 62 odst. 2 zákona o boji proti drogové závislosti a také že tyto látky držel pro svou vlastní spotřebu. Taková situace tedy nespadá do oblasti působnosti rámcového rozhodnutí 2004/757.

24 Je nicméně třeba připomenout, že Soudní dvůr v řadě případů rozhodl, že má pravomoc rozhodnout o žádostech o rozhodnutí o předběžné otázce týkajících se ustanovení unijního práva v situacích, kdy se skutkový stav v původním řízení nacházel mimo působnost unijního práva, a tedy spadal výlučně do pravomoci členských států, ale kdy se uvedená ustanovení unijního práva stala použitelnými v důsledku odkazu na jejich obsah ve vnitrostátním právu (rozsudek ze dne 12. července 2012, SC Volksbank România, C-602/10, EU:C:2012:443, bod 86 a citovaná judikatura).

25 Soudní dvůr v tomto ohledu zejména zdůraznil, že pokud je cílem vnitrostátních právních předpisů přizpůsobit řešení situací, které jsou čistě vnitřní záležitostí, řešením upraveným unijním právem, například za účelem zabránění vzniku diskriminace vlastních státních příslušníků nebo případných narušení hospodářské soutěže nebo také za účelem zajištění jednotného postupu ve srovnatelných situacích, existuje jasný zájem na tom, aby se za účelem zabránění budoucím rozdílným výkladům dostalo ustanovením nebo pojmům převzatým z unijního práva jednotného výkladu, bez ohledu na podmínky, za kterých se mají uplatnit (rozsudek ze dne 12. července 2012, SC Volksbank România, C-602/10, EU:C:2012:443, bod 87 a citovaná judikatura).

26 Výklad provedený Soudním dvorem stran ustanovení unijního práva v situacích, které nespadají do jeho působnosti, je tak odůvodněn, jestliže tato ustanovení byla na základě vnitrostátního práva přímo a bezpodmínečně na takové situace použitelná, aby bylo zajištěno, že s těmito situacemi a situacemi spadajícími do působnosti unijního práva bude zacházeno stejně (rozsudek ze dne 18. října 2012, Nolan, C-583/10, EU:C:2012:638, bod 47 a citovaná judikatura).

27 V projednávané věci z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že rámcové rozhodnutí 2004/757 bylo do polského práva provedeno zákonem o boji proti drogové závislosti. Konkrétně z informací poskytnutých předkládajícím soudem i z upřesnění podaných polskou vládou na jednání před Soudním dvorem plyne, že čl. 62 odst. 2 tohoto zákona provedl do vnitrostátního práva čl. 2 odst. 1 písm. a), jakož i pojem „velké množství drog“ obsažený v čl. 4 odst. 2 písm. a) uvedeného rámcového rozhodnutí.

28 Jak uvedlo okresní státní zastupitelství ve Słupsku a polská vláda na jednání před Soudním dvorem, čl. 62 odst. 2 zákona o boji proti drogové závislosti potírá každé držení značného množství omamných nebo psychotropních látek bez ohledu na to, zda jde o držení pro svou vlastní spotřebu, nebo za jinými účely, zejména za účelem některého z jednání uvedených v čl. 2 odst. 1 písm. a) rámcového rozhodnutí 2004/757.

29 Vzhledem k tomu, že se prostřednictvím zákona o boji proti drogové závislosti uplatní na jednání vyňatá z oblasti působnosti rámcového rozhodnutí 2004/757, a sice na držení drog výhradně pro svou vlastní spotřebu, přitěžující okolnost spočívající v držení „velkého množství drog“ ve smyslu čl. 4 odst. 2 písm. a) tohoto rámcového rozhodnutí, existuje jasný zájem na podání jednotného výkladu tohoto ustanovení unijního práva.

30 Za těchto podmínek má Soudní dvůr pravomoc o předběžných otázkách rozhodnout.

K předběžným otázkám

31 Podstatou předběžných otázek předkládajícího soudu, jimiž je třeba se zabývat společně, je, zda musí být čl. 4 odst. 2 písm. a) rámcového rozhodnutí 2004/757 ve spojení s čl. 2 odst. 1 písm. c) tohoto rámcového rozhodnutí, jakož i články 20, 21 a 49 Listiny vykládány v tom smyslu, že brání tomu, aby členský stát jako trestný čin kvalifikoval držení značného množství omamných nebo psychotropních látek jak pro vlastní spotřebu, tak za účelem nedovoleného obchodu s drogami, a zároveň ponechal výklad pojmu „značné množství omamných nebo psychotropních látek“ na individuálním posouzení vnitrostátních soudů.

32 V tomto ohledu je třeba poukázat na to, že rámcové rozhodnutí 2004/757 bylo přijato mimo jiné na základě čl. 31 odst. 1 písm. e) EU, který konkrétně stanovil, že společný postup v oblasti justiční spolupráce v trestních věcech zahrnuje postupné přijímání opatření k zavedení minimálních pravidel o znacích skutkových podstat trestných činů a trestech v oblasti nedovoleného obchodu s drogami.

33 Z bodu 3 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2004/757 dále vyplývá, že toto rámcové rozhodnutí stanoví minimální pravidla týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami a prekurzory, jejichž cílem je stanovit na úrovni Unie společný přístup k boji proti takovému nedovolenému obchodu.

34 Konkrétně z čl. 2 odst. 1 písm. a) a c) rámcového rozhodnutí 2004/757 ve spojení s čl. 4 odst. 1 tohoto rámcového rozhodnutí vyplývá, že držení drog za účelem výroby, zhotovování, extrahování, přípravy, nabízení, nabízení za účelem prodeje, šíření, prodeje, dodávání za jakýchkoliv podmínek, překupnictví, zasílání, tranzitní přepravy, převážení, dovozu nebo vývozu musí být kvalifikováno jako trestný čin, za který lze uložit trest odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně 1 až 3 roky.

35 Z článku 4 odst. 2 písm. a) uvedeného rámcového rozhodnutí dále vyplývá, že členské státy mají povinnost za takové trestné činy ukládat tresty odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně 5 až 10 let, jedná-li se u daného trestného činu o „velké množství drog“.

36 Jak ovšem vyplývá z bodu 22 tohoto rozsudku, čl. 2 odst. 2 rámcového rozhodnutí 2004/757 vylučuje z oblasti působnosti tohoto rámcového rozhodnutí mimo jiné držení drog výhradně pro svou vlastní spotřebu, jak je vymezena vnitrostátními právními předpisy. V bodě 4 odůvodnění rámcového rozhodnutí 2004/757 je pak uvedeno, že vynětí určitých druhů jednání, která se vztahují k osobní spotřebě, z oblasti působnosti tohoto rámcového rozhodnutí, nepředstavuje pokyn Rady, jak by členské státy měly podobné případy ve svém vnitrostátním právu řešit.

37 Z toho vyplývá, jak podotkla generální advokátka v bodě 47 svého stanoviska, že členské státy mají právo považovat držení velkého množství drog pro vlastní spotřebu za závažný trestný čin.

38 Předkládající soud se nicméně táže, jak plyne z bodů 12 až 14 tohoto rozsudku, zda musí být zásada rovnosti před zákonem zakotvená v článku 20 Listiny, zásada zákazu diskriminace zakotvená v článku 21 Listiny a zásada zákonnosti trestných činů a trestů zakotvená v článku 49 Listiny vykládány v tom smyslu, že brání tomu, aby pojem „značné množství omamných nebo psychotropních látek“ použitý v čl. 62 odst. 2 zákona o boji proti drogové závislosti, který do vnitrostátního práva provádí pojem „velké množství drog“ použitý v čl. 4 odst. 2 písm. a) rámcového rozhodnutí 2004/757, nebyl definován vnitrostátním zákonodárcem, ale spíše vykládán případ od případu vnitrostátními soudy.

39 V této souvislosti je třeba připomenout, že rámcová rozhodnutí jsou závazná pro členské státy co do výsledku, kterého má být dosaženo, přičemž volba forem a prostředků se ponechává vnitrostátním orgánům (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. června 2019, Popławski, C-573/17, EU:C:2019:530, bod 69).

40 V tomto kontextu je třeba podotknout, že povinností, kterou čl. 2 odst. 1 písm. a) a c) a čl. 4 odst. 2 písm. a) rámcového rozhodnutí 2004/757 ukládají členským státům, je jen povinnost ukládat za držení drog související s nedovoleným obchodem, jedná-li se o „velké množství drog“, tresty odnětí svobody s horní hranicí trestní sazby nejméně 5 až 10 let.

41 Toto rámcové rozhodnutí přitom neobsahuje definici pojmu „velké množství drog“ ve smyslu svého čl. 4 odst. 2 písm. a). Z bodů 32 a 33 tohoto rozsudku dále vyplývá, že toto rámcové rozhodnutí je nástrojem jen minimální harmonizace. Členské státy mají proto při provádění uvedeného pojmu do svého vnitrostátního práva široký prostor pro uvážení.

42 Členské státy jsou ovšem podle čl. 51 odst. 1 Listiny povinny při provádění unijního práva dodržovat základní práva zaručená Listinou, včetně práv zakotvených v článcích 20, 21 a 49 Listiny (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. února 2013, Åkerberg Fransson, C-617/10, EU:C:2013:105, body 17 a 18).

43 V tomto ohledu je třeba v prvním sledu připomenout, že zásada rovnosti před zákonem zakotvená v článku 20 Listiny a zásada zákazu diskriminace zakotvená v článku 21 Listiny vyžadují, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno (rozsudek ze dne 3. května 2007, Advocaten voor de Wereld, C-303/05, EU:C:2007:261, bod 56).

44 V projednávané věci je nutno zaprvé konstatovat, že čl. 62 odst. 2 zákona o boji proti drogové závislosti tím, že stanoví, že za držení značného množství omamných nebo psychotropních látek lze uložit trest odnětí svobody v délce trvání jednoho roku až deseti let, nezavádí žádné rozdíly v zacházení s případnými pachateli tohoto trestného činu.

45 Zadruhé, jak podotkla generální advokátka v bodě 62 svého stanoviska, okolnost, že vnitrostátní soudy mají při výkladu a uplatňování ustanovení vnitrostátního práva určitý prostor pro uvážení, nepředstavuje sama o sobě porušení článků 20 a 21 Listiny.

46 Konečně zatřetí, jak vyplývá z bodů 32 a 33 tohoto rozsudku, rámcové rozhodnutí 2004/757 stanoví jen minimální pravidla týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami a prekurzory. Z toho plyne, že existenci rozdílů mezi opatřeními k provedení uvedeného rámcového rozhodnutí v jednotlivých vnitrostátních právních řádech nelze považovat za porušení zásady zákazu diskriminace (obdobně viz rozsudek ze dne 3. května 2007, Advocaten voor de Wereld, C-303/05, EU:C:2007:261, body 59 a 60).

47 K zásadě zákonnosti trestných činů a trestů vepsané do čl. 49 odst. 1 Listiny je třeba v druhém sledu připomenout, že byla zakotvena zejména v čl. 7 odst. 1 EÚLP (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. prosince 2017, M.A.S. a M.B., C-42/17, EU:C:2017:936, bod 53). V souladu s čl. 52 odst. 3 Listiny má právo zaručené podle jejího článku 49 stejný smysl a rozsah jako právo zaručené EÚLP.

48 Podle této zásady musí trestněprávní ustanovení respektovat určité požadavky na dostupnost a předvídatelnost, a to pokud jde jak o definici trestného činu, tak stanovení trestu (rozsudek ze dne 5. prosince 2017, M.A.S. a M.B., C-42/17, EU:C:2017:936, bod 55 a citovaná judikatura).

49 Z toho plyne, že zákon musí jasně definovat trestné činy i tresty, které jsou za ně ukládány. Tato podmínka je splněna, pokud procesní subjekt má možnost se ze znění příslušného ustanovení – a v případě potřeby z výkladu, který k němu podaly soudy – dozvědět, jaká konání a opomenutí zakládají jeho trestněprávní odpovědnost (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 3. června 2008, Intertanko a další, C-308/06, EU:C:2008:312, bod 71, a ze dne 5. prosince 2017, M.A.S. a M.B., C-42/17, EU:C:2017:936, bod 56).

50 Kromě toho zásada určitosti použitelného práva nemůže být vykládána tak, že zakazuje postupné vyjasňování pravidel trestní odpovědnosti prostřednictvím soudních výkladů, pokud jsou tyto výklady rozumně předvídatelné (rozsudek ze dne 28. března 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 167 a citovaná judikatura).

51 Zásada zákonnosti trestných činů a trestů musí tudíž být vykládána v tom smyslu, že nebrání tomu, aby členský stát stanovil za držení „značného množství psychotropních a omamných látek“ přísnější trestní sankce a výklad tohoto pojmu přitom ponechal na individuálním posouzení vnitrostátních soudů, pokud toto posouzení odpovídá požadavkům předvídatelnosti popsaným výše v bodech 48 až 50 tohoto rozsudku.

52 S ohledem na výše uvedené je třeba na položené otázky odpovědět, že čl. 4 odst. 2 písm. a) rámcového rozhodnutí 2004/757 ve spojení s čl. 2 odst. 1 písm. c) tohoto rámcového rozhodnutí, jakož i články 20, 21 a 49 Listiny musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání tomu, aby členský stát jako trestný čin kvalifikoval držení značného množství omamných nebo psychotropních látek jak pro vlastní spotřebu,

tak za účelem nedovoleného obchodu s drogami, a zároveň ponechal výklad pojmu „značné množství omamných nebo psychotropních látek“ na individuálním posouzení vnitrostátních soudů, pokud je toto posouzení rozumně předvídatelné.

K nákladům řízení

53 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

Článek 4 odst. 2 písm. a) rámcového rozhodnutí Rady 2004/757/SVV ze dne 25. října 2004, kterým se stanoví minimální ustanovení týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami, ve spojení s čl. 2 odst. 1 písm. c) tohoto rámcového rozhodnutí, jakož i články 20, 21 a 49 Listiny základních práv Evropské unie musí být vykládány v tom smyslu, že nebrání tomu, aby členský stát jako trestný čin kvalifikoval držení značného množství omamných nebo psychotropních látek jak pro vlastní spotřebu, tak za účelem nedovoleného obchodu s drogami, a zároveň ponechal výklad pojmu „značné množství omamných nebo psychotropních látek“ na individuálním posouzení vnitrostátních soudů, pokud je toto posouzení rozumně předvídatelné.

Podpisy.